

Nr 203.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till tullverket för budgetåret 1945/46; given Stockholms slott den 2 mars 1945.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 mars 1945.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, DOMÖ, EWERLÖF, RUBBESTAD, OHLIN, ERLANDER, DANIELSON, ANDRÉN.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför följande.

Under rubriken Tullverket äro i riksstaten för innevarande budgetår uppförda tre förslagsanslag, nämligen ett å 894 000 kronor till avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen, ett å 16 100 000 kronor till avlöningar till befattningshavare å tullstaten samt ett å 1 686 000 kronor till omkostnader.

I skrivelse den 29 september 1944 har generaltullstyrelsen gjort framställning angående medelsbehovet under förenämnda tre anslag för budgetåret 1945/46 och därvid föreslagit, att under anslagen skulle anvisas respektive 900 000, 16 275 000 och 1 685 000 kronor. Dessa anslagsberäkningar grundade sig på de förhållanden, under vilka tullverket då utövade sin verksamhet, och behövde, efter vad styrelsen

framhöll i skrivelsen, underkastas avsevärda jämkningar, därest under nästa budgetår eller dessförinnan en mera väsentlig ökning av utrikes-handeln och sjöfarten skulle inträda eller tullverkets kustbevakning skulle upphöra att stå till marinens förfogande.

I årets statsverksproposition upptogos anslagen till tullverket med endast beräknade belopp, varvid de uppfördes med samma belopp som i gällande riksstat. Med hänsyn till de förutsättningar, på vilka anslagsberäkningarna grundats, ansåg jag önskvärt att före prövningen av anslagsbehovet ännu någon tid kunna följa utvecklingen inom verkets arbetsområde. Jämväl med hänsyn till vissa inom tullverket aktuella organisationsspörsmål fann jag ett uppskov med anslagsprövningen vara av värde. Jag får nu återkomma till frågan om anslag till tullverket för nästa budgetår.

Anslaget till avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen.

Gällande personalförteckning för generaltullstyrelsen är fastställd genom Kungl. Maj:ts beslut den 2 juni 1944 (statsliggaren sid. 393). Kungl. Maj:t har samma dag fastställt följande avlöningsstat för styrelsen, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

U t g i f t e r:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	kronor 641 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	„ 1 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	„ 148 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	„ 116 800
Summa kronor 907 000	

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l:

Ersättning från marinen	kronor 13 000
Nettoutgift kronor 894 000	

I sin förenämnda skrivelse den 29 september 1944 har *generaltullstyrelsen* upptagit tidigare väckta frågor om förbättrad löneställning för äldre kammarskrivare och för viss skrivbiträdespersonal. Dessa frågor beröra såväl förevarande anslag som anslaget till befattningshavare å tullstaten men torde här få upptagas till behandling i ett sammanhang.

Beträffande frågan om förbättrad löneställning för äldre kammarskrivare har styrelsen till en början lämnat en redogörelse för ärendets tidigare behandling och i huvudsak framhållit följande.

Med anledning av framställning av styrelsen den 11 juli 1941 om inrättande av kammarskrivarbefattningar i lönegraden A 18, alternativt i lönegraden Eo 19 yttrade departementschefen vid anmälan av propositionen nr 165 till 1942 års riksdag, att han, oaktat vägande billighetsskäl talade för en viss förbättring av de äldre kammarskrivarnas löneställning, med hänsyn till eljest följda principer om inrättande eller uppflyttning av befattningar under dåvarande förhållanden icke vore beredd att tillstyrka något av de i detta ämne framlagda förslagen. Vad sålunda anförts lämnades av riksdagen utan erinran.

Härefter hemställde Sveriges allmänna tulltjänstemannaförening den 12 november 1942 hos Kungl. Maj:t, att för beredande av bättre löneställning för äldre kammarskrivare erforderligt antal befattningar i lönegraden Eo 19 måtte inrättas. Vid anmälan av propositionen nr 196 till 1943 års riksdag ansåg sig föredragande departementschefen i dåvarande läge icke kunna frängå den ställning till hithörande spörsmål, som han intagit närmast föregående år.

Tulltjänstemannaföreningens förslag förelades riksdagen i en motion (I: 244) men avstyrktes av statsutskottet (utlåtande nr 193/1943), som i likhet med departementschefen i propositionen nr 165 till 1942 års riksdag fann billighetsskäl tala för en viss förbättring av de äldre kammarskrivarnas löneställning men under dåvarande förhållanden icke var berett att tillstyrka förslaget. Statsutskottets utlåtande godkändes av riksdagen.

I propositionen nr 192/1944 anförde departementschefen, att frågan om förbättring av kammarskrivarnas löneställning syntes böra uppskjutas till 1945 års riksdag, då det vore avsett att till prövning upptaga åtskilliga lönefrågor, vilkas lösning med hänsyn till krisläget ditills fått anstå.

Beträffande de äldre kammarskrivarnas antal och befordringsutsikter har styrelsen anfört i huvudsak följande.

De ordinarie kammarskrivartjänsterna, som äro placerade i lönegraden A 16, uppgå för närvarande till ett antal av 324. Med stöd av kungörelserna nr 368/1922 och 272/1925 ha 136 äldre kammarskrivare placerats i löneklassen närmast över den för lönegraden A 16 fastställda högsta löneklassen och uppbära sålunda lön enligt löneklassen 21. En annan kategori äldre kammarskrivare utgöres av dem, som i samband med den vid 1922 års riksdag beslutade omorganisationen av tullverket genomgått kammarskrivarkurs år 1922. Åtskilliga av dessa hade dessförinnan under en lång följd av år tjänstgjort hos generaltullstyrelsen. Till denna grupp höra 31 kammarskrivare. Sammanlagda antalet kammarskrivare hos generaltullstyrelsen och vid tullstaten, vilka äro födda under åren 1880—1901, utgör med inräknande av 4 å högre tjänst förordnade kammarskrivare 176.

Den genomsnittliga levnadsåldern för kammarskrivare vid befordran till tullkontrollörstjänst (lönegrad A 21) eller till tjänst i samma lönegrad hos generaltullstyrelsen utgjorde under åren 1930—1933, då sammanlagt 46 kammarskrivare befordrades, omkring 46 år. Under åren 1934—1939 befordrades 94 kammarskrivare, vilkas levnadsålder i medeltal utgjorde något över 48 år. Levnadsåldern för de 19 kammarskrivare, som befordrades under åren 1940—1943, uppgick i medeltal till omkring 52 år.

För kammarsskrivare, som konstituerats till tullförvaltare av klass 3 eller klass 4 — tullförvaltare av klass 4 tillhörde till och med budgetåret 1941/42 lönegraden A 18 och blevo därefter uppflyttade i lönegraden A 20 — hava befordringsförhållandena varit något gynnsammare. Genomsnittliga levnadsåldern vid befordran till sådan tjänst från kammarsskrivargraden under åren 1930—1943, då 42 kammarsskrivare konstituerades till tullförvaltare, utgjorde omkring 46 år.

En inom generaltullstyrelsen under år 1942 verkställd utredning utvisade att, under förutsättning att antalet tjänster i högre lönegrad bibehölles i huvudsak oförändrat, vid befordran av kammarsskrivare fram till omkring år 1950 eller 1951 den genomsnittliga levnadsåldern komme att vara högre än vid befordringar före år 1942. Med stor sannolikhet kommer levnadsåldern vid befordran till tullkontrollör vid de största tullanstalterna, som äro uppdelade på avdelningar och där tjänstemännen specialiserat sig på vissa göromål, att i många fall utgöra minst 55 år. Befordran till tullförvaltare i de två lägsta lönegraderna, vartill fordras en mera allsidig föregående tjänstgöring, kan däremot beräknas komma att i allmänhet vinnas vid lägre levnadsålder. Efter nämnda tidpunkt, omkring 1950 eller 1951, kan på grund av dels ökad avgång från tjänster i högre lönegrader, dels ock annan åldersfördelning bland de kammarsskrivare, som då kunna ifrågakomma till befordran, levnadsåldern vid befordran förutses komma att efterhand nedgå.

Generaltullstyrelsen finner uppenbart, att en sådan befordringsgång, som vid i huvudsak oförändrad organisation kan beträffande kammarsskrivarna förväntas under ganska många år framåt, icke blott innebär en obillighet mot de tjänstemän, som med plikttrohet fullgjort sina åligganden och därvid med några enstaka undantag under hela tiden tillhört samma tjänstegrad som den, i vilken de vunnit inträde i tullverket, utan även ur det allmännas synpunkt är ägnad att ingiva betänkligheter.

I syfte att provisoriskt bereda de äldre kammarsskrivarna en något förbättrad löneställning utan inrättande av nya tjänster å ordinarie stat har generaltullstyrelsen framlagt två alternativa förslag, nämligen antingen inrättande av erforderligt antal extra ordinarie befattningar i lönegraden Eo 19, förslagsvis benämnda extra ordinarie förste kammarsskrivare (*alternativ A*), eller ock beredande av möjlighet för äldre kammarsskrivare att komma i åtnjutande av lön enligt högre löneklass än den slutlöneklass, i vilken de för närvarande äro placerade (*alternativ B*). Om innebörden av de båda alternativen har styrelsen framhållit följande.

Alternativ A skulle för de kammarsskrivare, som äro placerade i löneklassen 21, medföra, att de uppflyttades i löneklassen 22, som är slutlöneklass i lönegraden Eo 19. Sådan löneklassuppflyttning skulle, räknat efter den såsom genomsnittlig ansedda avlöningen å G-ort, medföra en ökning av nettolönen med 363 kronor för varje tjänsteman, vartill skulle komma rörligt tillägg och kristillägg, beräknade efter 31 procent å ökningen av bruttolönen, med omkring 130 kronor. För

de kammarskrivare, vilka genomgått kammarskrivarkurs år 1922 och vilka för närvarande åtnjuta lön enligt löneklassen 20, skulle, utom för en av dem, med tillämpning av 8 § 1 mom. andra stycket civila icke-ordinariereglementet förordnande å befattning i lönegraden Eo 19 medföra uppflyttning i löneklassen 22, innebärande å G-ort ökning av nettolönen med 765 kronor samt ökning av rörligt tillägg och kristilllägg efter 31 procent å bruttolönen med omkring 255 kronor. Enär en dylik löneförbättring icke synes skälig vid jämförelse med de ökade avlöningsförmåner, som skulle tillkomma de övriga, synes vid löneklassplaceringen så kallad sneddnning icke böra förekomma utan tjänstemännen uppflyttas endast en löneklass, varefter de tjänstemän, som för närvarande äro placerade i löneklassen 20, skulle efter ytterligare tre år och med iakttagande av i civila icke-ordinariereglementet stadgade villkor uppflyttas i löneklassen 22.

Högsta antalet befattningar i lönegraden Eo 19 torde, då befattningarna avsetts att efterhand indragas, böra för varje budgetår bestämmas av Kungl. Maj:t på förslag av generaltullstyrelsen. Vid inom generaltullstyrelsen verkställd undersökning har beräknats, att för att från och med budgetåret 1945/46 bereda därav förtjänta äldre kammarskrivare, inberäknat kammarskrivare, som genomgått 1922 års kammarskrivarkurs, skälig löneförbättring enligt detta alternativ, skulle erfordras inrättande av omkring 120 befattningar i lönegraden Eo 19. Ökningen i nettoavlöningar under budgetåret 1945/46 för de kammarskrivare, som förordnades å befattningarna, skulle, räknat efter lönen å G-ort, för hela budgetåret utgöra tillhoppa omkring 43 000 kronor. Härtill skulle komma ökade rörliga tillägg med omkring 7 500 kronor och ökade kristilllägg med omkring 8 000 kronor. Sammanlagda kostnadsökningen kan beräknas för hela budgetåret till omkring 58 500 kronor, varav omkring 50 500 kronor skulle belasta tullverkets avlöningsstater. Emellertid torde på grund av befordringar till ordinarie tjänster ett mindre antal extra ordinarie befattningar kunna indragas under budgetåret och kostnaderna därigenom nedgå. Vidare skulle inrättandet av befattningarna medföra viss minskning av vikariatsersättningarna. En viss ökning av pensionskostnaderna skulle däremot uppkomma, för den händelse å extra ordinarie befattning förordnad kammarskrivare avginge från tullverkets tjänst före befordran till högre ordinarie befattning än kammarskrivare.

Nuvarande nettoavlöningar till omkring 120 kammarskrivare, som avsetts skola förordnas å de extra befattningarna, hava beräknats till omkring 813 000 kronor. På grund av avgång från befattningarna genom befordran därifrån till ordinarie tjänst under budgetåret 1945/46 torde emellertid den minskade belastningen å avlöningsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän under budgetåret kunna uppskattas till allenast omkring 780 000 kronor. De ökade utgifterna från anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal hava beräknats till omkring 821 000 kronor. Vidare beräknas utgifterna under anslagsposten till rörligt tillägg komma att ökas med omkring 7 000 kronor.

Beträffande löneklassuppflyttning enligt alternativ B erinrar generaltullstyrelsen om att då genom kungörelserna nr 368/1922 och nr 272/1925 vissa kammarskrivare tillerkändes rätt att uppbära lön i närmast högre löneklass inom närliggande lönegrad, några andra villkor

än de för uppflyttning i högre löneklass eljest föreskrivna icke stadgades. Vissa av de nuvarande äldre kammarskrivarna kunna emellertid av olika anledningar icke ifrågakomma till befordran och hava på grund härav ej heller eller endast i obetydlig omfattning tilldelats förordnande å tjänst inom högre lönegrad, churu sådant förhållande, som enligt avlöningsreglementet medför möjlighet till uppskov med löneklassuppflyttning, icke föreligger. Det vore skäligt, att de icke uppflyttades i ytterligare en löneklass utan förutgången särskild prövning av huruvida de äro därav förtjänta. Enahanda prövning torde även böra ske i fråga om löneklassuppflyttning av kammarskrivare, vilka genomgått 1922 års kammarskrivarkurs. Därest kammarskrivare på grund av sjukdom eller liknande skäl icke kan befordras, torde han emellertid icke allenast på grund härav böra undantagas från uppflyttning i den extra löneklassen.

Under förutsättning att löneklassuppflyttning enligt detta alternativ ifrågakomme endast för äldre kammarskrivare, som — under iakttagande i övrigt av de för uppflyttning i högre löneklass föreskrivna villkor — av generaltullstyrelsen med hänsyn till bestridda förordnanden å tjänst i högre lönegrad eller i övrigt ådagalagd duglighet prövades därav förtjänta, har styrelsen beräknat, att ett något högre antal kammarskrivare än som enligt alternativ A skulle förordnas å extra ordinarie befattningar i lönegraden Eo 19 skulle uppflyttas i den extra löneklassen. Med hänsyn härtill och då ökade pensionsavdrag icke skulle förekomma enligt alternativ B, har den ökade utgiftsbelastningen å anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän under budgetåret 1945/46 enligt detta alternativ beräknats till omkring 53.000 kronor, vartill skulle komma ökat rörligt tillägg med omkring 8.000 kronor och ökat kristillägg med omkring 8.400 kronor. Sammanlagda kostnaden skulle sålunda under budgetåret 1945/46 uppgå till något över 69.000 kronor, varav omkring 61.000 kronor skulle belasta tullverkets avlöningsstater.

Beträffande valet mellan de båda alternativen framhåller styrelsen.

Enligt alternativ A skulle på grund av de ökade pensionsavdragen tjänsteman uppbära något mindre i kontant avlöning än enligt alternativ B men få sina pensionsförmåner förbättrade, om han kvarstode vid förordnandet till avgången från tullverkets tjänst. Emellertid kan det ur principiell synpunkt anses betänkligt att inrätta nya befattningar i högre lönegrad för att bereda löneförbättring på grund av ogynnsamma befodringsförhållanden, utan att utredning föreligger, som visar såväl behovet därav med hänsyn till arbetsuppgifternas beskaffenhet som ock det antal sådana befattningar, som erfordras för utförande av de mera kvalificerade göromålen. Löneklassuppflyttning enligt alternativ B skulle å andra sidan innebära avvikelser från eljest stadgade grunder för sådan uppflyttning. Den förhandsprövning, som med hänsyn till vederbörandes kvalifikationer för befordran vid framdeles inträffande ledighet å ordinarie befattning i högre lönegrad skulle äga rum enligt alternativ B, skulle visserligen i allmänhet icke i sak skilja sig från den bedömning, som sker, då förordnande skall meddelas att mot vikariatsersättning bestrida tjänst i högre lönegrad, men det torde dock i vissa fall bliva vanskligt att träffa ett fullt rättvist av-

görande om vilka tjänstemän som böra uppflyttas i högre löneklass, särskilt därest, såsom styrelsen ifrågasätter, även vissa tjänstemän, som icke kunna påräkna befordran, skulle ifrågakomma till löneklassuppflyttning.

Generaltullstyrelsen hemställer — utan att för sin del träffa ett avgörande mellan de båda alternativen — att förslag om löneförbättring för de kammarskrivare, som före 1922 års utgång antagits till extra ordinarie kammarskrivare i tullverket, måtte föreläggas riksdagen i enlighet med något av alternativen eller enligt annan lämplig grund.

Beträffande frågan om en förbättrad löneställning för viss skrivbiträdespersonal har generaltullstyrelsen anfört i huvudsak följande.

Antalet ordinarie tjänster i biträdesgraderna utgör för närvarande 169, därav 47 kanslibiträden, 85 kontorsbiträden och 37 skrivbiträden. Hos styrelsen äro placerade 14 kanslibiträden, 21 kontorsbiträden och 7 skrivbiträden. Motsvarande siffror för tullstaten äro 33, 64 och 30.

De extra ordinarie skrivbiträdena tillhöra lönegraden Eo 2. Några icke-ordinarie kansli- eller kontorsbiträden finnas icke i tullverket och för närvarande icke heller några extra skrivbiträden. Den 1 september 1944 voro i tullverket anställda 119 extra ordinarie skrivbiträden, av vilka emellertid omkring 45 äro tjänstlediga för tjänstgöring hos kristidskommissioner eller andra institutioner. Antalet under år 1943 tjänstgörande extra ordinarie skrivbiträden utgjorde 79, därav 23 hos styrelsen och 56 i tullstaten.

Till följd av att före år 1923 befattningshavare i biträdesgrader vid tullverket användes endast i ringa omfattning, är åldersfördelningen bland den nuvarande biträdespersonalen sådan, att avgång på grund av uppnådd pensionsålder hittills förekommit endast i ett mindre antal fall. Avgång av annan anledning än pensionering förekommer också mera sällan. Dessa förhållanden ävensom proportionen mellan antalet ordinarie och antalet icke-ordinarie biträdestjänster har medfört, att anställningstiden för de icke-ordinarie skrivbiträdena blivit oskäligt lång.

Anställningstiden för nuvarande 119 extra ordinarie skrivbiträden i tullverket uppgår för 12 till över 10 år, för 26 till 9—10 år, för 34 till 8—9 år, för 31 till 7—8 år och för 16 till 6—7 år.

Sveriges kvinnliga tulltjänstemannaförening har i en den 1 september 1944 till generaltullstyrelsen inkommen skrift gjort framställning om nyinrättande från och med budgetåret 1945/46 av 65 för biträdespersonal avsedda tjänster. Med hänsyn till pågående arbete inom 1944 års personalutredning har föreningen icke föreslagit inrättande av nya tjänster i kontorsbiträdes- och skrivbiträdesgraderna utan hemställt om inrättande av 35 kontoristtjänster, varav 11 hos generaltullstyrelsen och 24 vid centraltullkamrarna och tullkamrarna, samt 30 kanslibitradestjänster, varav 6 hos generaltullstyrelsen och 24 vid centraltullkamrarna och tullkamrarna.

För åstadkommande av förbättring av de äldsta extra ordinarie

skrivbiträdenas löneställning och med hänsyn till den mindre tillfredsställande proportionen mellan antalet ordinarie och antalet extra ordinarie befattningshavare i biträdesgraderna har generaltullstyrelsen nu funnit sig böra föreslå, att å ordinarie stat för budgetåret 1945/46 uppföras 30 nya biträdestjänster. Enär de nuvarande ordinarie skrivbiträdena uteslutande eller i huvudsak måste utföra mera kvalificerade göromål, som eljest skulle förrättas av kontors- eller kanslibiträden, under det att enklare skrivgöromål utföras av extra ordinarie skrivbiträden, föreslår styrelsen, att 20 kontorsbiträdes- och 10 skrivbiträdestjänster nyinrättas från och med nästa budgetår, därav 6 kontorsbiträden för styrelsen och 14 kontorsbiträden för tullstaten samt 4 skrivbiträden för styrelsen och 6 skrivbiträden för tullstaten. Den härigenom uppkommande ökningen i bruttolön skulle för 30 extra ordinarie skrivbiträden, som vid genomförande av förslaget skulle bli beförade till ordinarie skrivbiträden, komma att uppgå till skillnaden mellan två löneklasser, utgörande å G-ort 168 kronor, vartill komma rörligt tillägg och kristillägg med för närvarande tillhoppa 31 procent. Sammanlagda ökningen i bruttolön jämte lönetillägg för 30 extra ordinarie skrivbiträden skulle således komma att uppgå till omkring 6 500 kronor. Vidare skulle 20 ordinarie skrivbiträden genom befordran till kontorsbiträden komma i åtnjutande av ökade avlöningsförmåner, vilka beräknats, lönetillägg inbegripna, till omkring 4 500 kronor.

I fråga om andra tjänster hos generaltullstyrelsen har styrelsen föreslagit uppflyttning av en byrådirektörsbefattning i lönegraden A 26 till A 28 samt utbyte av en assistentbefattning i A 14 och en amanuensjänst i Eo 16 mot två nya kammarskrivartjänster. I samband härmed har styrelsen framhållit i huvudsak följande.

Byrådirektörsbefattningen, som föreslås uppflyttad till lönegraden A 28, är avsedd för tullverkets huvudlaboratorium och benämndes före den 1 juli 1944 byråinspektör och föreståndare för tullverkets huvudlaboratorium. För behörighet att inneha befattningen äro icke föreskrivna andra villkor än de som gälla för anställning som byråinspektör hos styrelsen, nämligen godkänd examen vid kurs för utbildning till extra ordinarie kammarskrivare. Styrelsen kan dock till byråinspektör befordra annan lämplig person, som avlagt examen inför juridisk eller filosofisk fakultet inom riket.

Genom beslut den 20 september 1940 förordnade Kungl. Maj:t om införlivande av kontrollstyrelsens laboratorium med tullverkets huvudlaboratorium. Sammanslagningen, som åstadkommit icke obetydliga besparingar i personalkostnader och omkostnader för lokaler, har medfört ökat arbete och ansvar för huvudlaboratoriets föreståndare. På grund härav och med hänsyn till den kemiska industriens snabba utveckling under senare tid är det angeläget, att föreståndarbefattningen besättes med en person med grundliga kunskaper i de till tjänstens arbetsområde hörande ämnen och särskilt i kemi, finner styrelsen välbefogat, att föreståndarbefattningen uppflyttas i lönegraden A 28. En sådan uppflyttning synes dock böra föranleda, att särskild föreskrift om behörighet för befattningen meddelas. Med hänsyn till de speciella arbetsuppgifterna för tullverkets huvudlaboratorium synes dock före-

skrift om kompetenskrav beträffande föreståndarebefattningen icke böra avfattas så snävt, att svårighet framdeles kan uppstå att besätta befattningen med en i alla avseenden lämplig person. Styrelsen föreslår därför, att såsom villkor för föreståndarbefattningen icke stadgas avlagd examen inför filosofisk fakultet eller vid teknisk högskola utan allenast grundliga kunskaper i de till tjänstens arbetsområde hörande ämnen samt god vetenskaplig utbildning i kemi.

Å tullverkets huvudlaboratorium äro för närvarande med laboratorieundersökningar sysselsatta, förutom föreståndaren, en tullkontrollör och två ordinarie kammarskrivare, vilka sistnämnda två tjänstemän äro uppförda å lokaltullförvaltningens stat, samt vidare en assistent i lönegraden A 14 ävensom en amanuens i lönegraden Eo 16 och en vid lokaltullförvaltningen anställd extra ordinarie kammarskrivare. Assistentbefattningen överflyttades från och med budgetåret 1941/42 till styrelsens stat från kontrollstyrelsens stat, å vilken befattningen var uppförd under benämningen laboratoriebiträde. Såsom behörighetsvillkor för befattningen gällde, att vederbörande genom avlagd examen eller på annat sätt styrkt sig äga kunskaper i kemi, motsvarande vad som erfordrades för erhållande av betyget godkänd i detta ämne i filosofie kandidatexamen.

Genom beslut den 20 juni 1941 förordnade Kungl. Maj:t att innehavaren av ifrågavarande laboratoriebiträdesbefattning hos kontrollstyrelsen skulle från och med den 1 juli 1941 förflyttas till en i personalförteckningen för generaltullstyrelsen nyuppförd assistentbefattning och tills vidare äga uppbära, förutom eljest utgående avlöningsförmåner, särskild ersättning med 420 kronor för år räknat. Dessa löneförmåner motsvara ungefär löneställningen för en amanuens i lönegraden Eo 16. Innehavaren av assistenttjänsten har avlagt medicine kandidatexamen. Med hänsyn härtill och då någon bestämd arbetsfördelning mellan assistenten och de å laboratoriet tjänstgörande kammarskrivarna icke kan vidmakthållas, anser generaltullstyrelsen skäligt, att assistenttjänsten likställas med kammarskrivartjänst i lönegraden A 16 och att det nuvarande särskilda arvodet, 420 kronor, till assistenttjänstens innehavare indrages.

Jämväl den å huvudlaboratoriet anställde amanuensen, vilken under mera än tjugu år tjänstgjort å laboratoriet och efter högskolestudier samt genom tjänstgöring å laboratoriet förvärvat sig goda insikter i kemi, torde böra komma i åtnjutande av de avlöningsförmåner, som tillkomma kammarskrivare. Ehuru benämningen kammarskrivare icke motsvarar de arbetsuppgifter, som utföras av nämnda två befattningshavare, har dock styrelsen, då å laboratoriet tjänstgöra tre kammarskrivare vid lokaltullförvaltningen, funnit benämningen kammarskrivare kunna användas vid befattningarnas placering i lönegraden A 16.

Till generaltullstyrelsens skrivelse har fogats särskilt yttrande av *byråchefen Hilding*, vari denne såsom sin mening uttalat, att generaltullstyrelsen bort respektera det av statsmakterna proklamerade lönestoppet och sålunda icke påyrka vare sig inrättandet av några nya tjänster eller någon uppflyttning i lönegrad. Till stöd härför kunde med fog därjämte åberopas den ogynnsamma proportion mellan å ena

sidan kostnader och å andra sidan den starkt begränsade uppbörd som nu inflöte genom verket. Beträffande den till uppflyttning föreslagna byrådirektörstjänsten ansåge han den nuvarande lönegradsplaceringen fullt tillfredsställande i fråga om denna tjänst, av vars innehavare endast krävdes kammarskrivarkompetens. När på grund av nuvarande innehavarens inträde i pensionsåldern tjänsten om några år bleve till ansökning ledig, kunde möjligen tagas i övervägande i vad mån högre akademisk utbildning borde stipuleras för densammas innehavare och huruvida i samband därmed tjänsten borde uppflyttas. En jämförelse med vissa inom andra grenar av statens verksamhet befintliga liknande tjänster, för vilka akademisk bildning vore föreskriven men vilka ändock icke placerats i högre lönegrad än A 26, syntes tyda på att någon uppflyttning ej ens då borde ifrågakomma.

Över generaltullstyrelsens framställning om uppflyttning till lönegraden A 28 av byrådirektörstjänsten å huvudlaboratoriet samt inrättande av två ordinarie kammarskrivartjänster därstädes har *allmänna lönenämnden* avgivit infordrat utlåtande. Lönenämnden har därvid tillstyrkt inrättandet av de två kammarskrivartjänsterna. I fråga om byrådirektörsbefattningen har lönenämnden anfört följande.

Lönenämnden har funnit starka skäl i och för sig tala för att ifrågasatt befattning uppflyttas till 28 lönegraden. Lönenämnden grundar denna sin uppfattning icke så mycket på den av generaltullstyrelsen i ärendet förebragta motiveringen — vilken syntes lönenämnden icke vara tillfyllest — som fastmera på det förhållandet, att de med föreståndarbefattningen för tullverkets huvudlaboratorium förenade arbetsuppgifterna numera torde ställa sådana krav på befattningens innehavare och äro av sådan betydelse i fiskaliskt hänseende, att en förbättrad löneställning för befattningen får anses motiverad. Lönenämnden finner sig emellertid böra ifrågasätta, om icke den föreliggande frågan bör göras till föremål för ytterligare utredning, innan definitiv ställning i ämnet tages.

Beräkning av medelsbehovet. Vid sina anslagsberäkningar har generaltullstyrelsen icke inräknat kostnaderna för löneförbättring åt äldre kammarskrivare enligt något av de föreslagna alternativen i avlöningsanslagen. Beträffande befattningshavare hos generaltullstyrelsen skulle styrelsens förslag i övrigt medföra en ökning av utgifterna till *avlöningar till ordinarie tjänstemän* med sammanlagt 41 000 kronor, varav största delen, omkring 32 500 kronor, hänför sig till utökningen av de ordinarie biträdestjänsterna med sex kontorsbiträdes- och fyra skrivbiträdestjänster. Med utgångspunkt från belastningen å anslagsposten under budgetåret 1943/44, närmare 651 000 kronor, finner styrelsen anslagsposten böra för nästa budgetår upptagas med 690 000 kronor, innebärande en ökning med 49 000 kronor i förhållande till innevarande budgetår.

Anslagsposten till arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, har styrelsen uppfört med oförändrat belopp.

I fråga om anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal skulle ett genomförande av de föreslagna personaländringarna innebära en minskad belastning av omkring 36 800 kronor, därav närmare 7 000 kronor hänföra sig till indragningen av en amanuens tjänst och det för närvarande till en assistent utgående tilläggsarvodet, samt återstoden till överförandet av tio extra ordinarie skrivbiträden till ordinarie stat. Vid sin anslagsberäkning har styrelsen vidare utgått ifrån att en extra ordinarie byråinspektörstjänst, vilken enligt beslut av Kungl. Maj:t den 15 juni 1944 tills vidare icke skall återbesättas, förblir vakantsatt jämväl under nästa budgetår, varigenom belastningen å anslagsposten minskas med omkring 5 300 kronor. Enär belastningen å anslagsposten under budgetåret 1943/44 utgjort omkring 117 000 kronor finner styrelsen, att även med inräknande av utgifter för en vid omläggning av tullverkets författningssvåsen förutsatt förstärkning av styrelsens arbetskrafter anslagsposten kan nedsättas med 43 000 kronor till 105 000 kronor.

I skrivelse den 14 december 1944 har styrelsen föreslagit viss omläggning av tullverkets författningssvåsen — jag återkommer till detta förslag vid anmälan av medelsbehovet under omkostnadsanslaget — och därvid hemställt om inrättande av en förste byråsekreterartjänst i lö-negraden Eo 24 för biträde med utgivningen av tullverkets handböcker och periodiska publikationer. Inrättandet av denna tjänst skulle dock icke föranleda någon jämkning av styrelsens i det föregående angivna beräkning av förevarande anslagspost.

Styrelsen har upptagit anslagsposten till rörligt tillägg och uppbördsposten ersättning från marinen till oförändrade belopp 116 800 kronor respektive 13 000 kronor.

Generaltullstyrelsen har till en början i sin petitaskrivelse upptagit frågan om en förbättrad löneställning för äldre kammarskrivare. Denna fråga har varit aktuell under en följd av år. Ehuru vägande billighets-skäl ansetts tala till förmån för en lösning i positiv riktning, har frågan under krigsåren med hänsyn till eljest tillämpade principer inom löne-politiken ställts på framtiden. En prövning vid 1945 års riksdag ställdes emellertid i utsikt i fjolårets proposition om anslagen till tullverket, och denna bör nu komma till stånd.

Av vad jag tidigare anfört i frågan framgår, att jag funnit skäligt, att åt äldre kammarskrivare, varmed här avses sådana, som före 1922 års utgång antagits till extra ordinarie kammarskrivare i tullverket, beredes viss löneförbättring, i den mån de äro av sådan förtjänst och skicklighet, att de under normala förhållanden skulle ha vunnit befordran till

Departement-schefen.

högre tjänst. Av de båda av generaltullstyrelsen ifrågasatta alternativen, inrättande av förste kammarskrivarbefattningar i lönegraden Eo 19 eller tillskapande av ytterligare en löneklass för ordinarie kammarskrivare, synes mig det förra med hänsyn till syftet med åtgärden vara att föredraga. Jag förordar sålunda, att generaltullstyrelsen må från och med ingången av nästa budgetår för ifrågavarande kammarskrivare inrätta högst 120 förste kammarskrivarbefattningar i lönegraden Eo 19. Motsvarande ordinarie kammarskrivartjänster böra icke uppehållas. I den mån innehavarna av de nya befattningarna befordras eller av annan anledning avgå böra befattningarna indragas. I likhet med generaltullstyrelsen finner jag rimligt att denna löneförbättring vid genomförandet göres lika stor för samtliga ifrågakommande kammarskrivare. Detta innebär, att så kallad sneddnig icke bör förekomma för sådana kammarskrivare, som genomgått 1922 års kammarskrivarkurs och för närvarande åtnjuta lön enligt löneklassen 20.

Nettokostnaden för den av mig förordade lösningen av frågan har beräknats uppgå till 58.500 kronor under första budgetåret men kommer givetvis att därefter sjunka för varje år. På generaltullstyrelsens avlöningsanslag falla endast kostnaderna för två av de nyinrättade befattningarna såsom förste kammarskrivare. Den alldeles övervägande kostnadsökningen träffar sålunda tullstatens avlöningsanslag.

Vad angår förslaget om inrättande av ett antal ordinarie kontors- och skrivbiträdestjänster anser jag mig med hänsyn till den försiktighet, som bör iakttagas med ordinariesättning av biträdestjänster i avvaktan på resultatet av pågående utredning om den icke-ordinarie personalens anställningsförhållanden, icke kunna förorda inrättande av nya ordinarie kontorsbiträdestjänster. Någon erinran synes dock knappast kunna göras mot överflyttande av ett antal extra ordinarie skrivbiträdestjänster till ordinarie stat. Jag kan förorda, att 30 skrivbiträdestjänster i lönegraden A 2 inrättas, av vilka 10 böra avses för generaltullstyrelsen och 20 för tullstaten. Kostnadsökningen i anledning av detta förslag kan beräknas till ej fullt 7 000 kronor.

I fråga om övriga tjänster hos generaltullstyrelsen tillstyrker jag förslaget om en förste byråsekreterare i lönegraden Eo 24 med uppgift att biträda vid utgivningen av tullverkets handböcker och periodiska publikationer. Jag kan vidare biträda styrelsens förslag att en assistentbefattning i A 14 och en amanuensjänst i Eo 16 å tullverkets huvudlaboratorium skola utbytas mot två ordinarie kammarskrivartjänster. Vad beträffar den föreslagna uppflyttningen av byrådirektörsbefattningen å samma laboratorium från lönegraden A 26 till A 28 anser jag vägande skäl därför vara för handen. Frågan synes emellertid icke nu böra slutligt prövas, när uppskov ansetts böra äga rum

med prövningen av ett flertal likartade löneplaceringsspörsmål inom andra förvaltningsområden.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän torde vid bifall till förslaget om inrättande av förste kammar skrivartjänster böra minskas med belopp motsvarande avlöningar till två kammar skrivare, omkring 14 000 kronor. Å andra sidan skulle överförandet till ordinarie stat av 10 extra ordinarie skrivbiträden öka utgifterna under anslagsposten med omkring 31 000 kronor. Vidare skulle utbytet av assistent- och amanuensbefattningarna mot två kammar skrivartjänster öka belastningen med i runt tal 7 700 kronor. Med hänsyn härtill torde posten böra upptagas med 665 000 kronor, eller 24 000 kronor mer än för innevarande budgetår.

Anslagsposten till arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, torde böra uppföras med oförändrat belopp.

I fråga om anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal skulle inrättandet av en förste byråsekreterartjänst i lönegraden Eo 24 och två förste kammar skrivartjänster i lönegraden Eo 19 öka utgifterna med omkring 24 000 kronor, medan övriga personaländringar skulle medföra en minskad belastning av omkring 37 000 kronor, varav närmare 30 000 kronor hänföra sig till överförandet av 10 extra ordinarie skrivbiträden å ordinarie stat. Vidare skulle fortsatt vakanthållande av en extra ordinarie byråinspektörsbefattning innebära en besparing å något över 5 000 kronor. Nettominskningen skulle sålunda uppgå till omkring 18 000 kronor. Då belastningen under anslagsposten under sistförflutna budgetåret blott utgjort 117 000 kronor, torde posten kunna upptagas med 110 000 kronor, eller 38 000 kronor mindre än för innevarande budgetår. Därest väsentligt ändrade förutsättningar för verksamheten inom tullverket skulle inträffa under nästa budgetår, torde frågan om erforderlig förstärkning av anslagsposten få föreläggas 1946 års riksdag.

Till rörligt tillägg torde böra anvisas oförändrat belopp, 116 800 kronor.

Under antagande att tullverkets kustbevakning kommer att stå till marinens förfogande endast under en del av nästa budgetår torde uppbördsposten ersättning från marinen böra ned sättas till 5 000 kronor.

Anslaget skulle sålunda uppföras med $(665\,000 + 1\,200 + 110\,000 + 116\,800 - 5\,000 =) 888\,000$ kronor.

Hemställan om denna medelsanvisning och fastställande av personalförteckning m. m. gör jag i det följande.

Anslaget till avlöningar till befattningshavare å tullstaten.

Kungl. Maj:t har den 2 juni 1944 fastställt personalförteckning för tullstaten (statsliggaren sid. 395). Samma dag har Kungl. Maj:t vidare fastställt följande avlöningsstat för tullstaten, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.**Utgifter:**

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	13 100 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	„	1 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	„	1 500 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	„	2 273 500
Summa		kronor 16 875 000

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l :

Ersättning från marinen	kronor	775 000
Nettoutgift		kronor 16 100 000

I sin förenämnda skrivelse den 29 september 1944 med förslag till medelsanvisning för tullverket för nästa budgetår har generaltullstyrelsen, förutom de tidigare omnämnda förslagen till förbättring av löneställningen för vissa kammarskrivare och extra ordinarie skrivbiträden, gjort framställning om uppförande å ordinarie stat av 100 nya tullvaktjänster såsom en provisorisk åtgärd för beredande av löneförbättring åt de äldre extra ordinarie tullvakterna. I detta sammanhang har styrelsen anfört i huvudsak följande.

Å ordinarie stat för innevarande budgetår äro uppförda 1 096 tulluppsyningsmanstjänster i lönegraden A 8 och 507 tullvaktjänster i lönegraden A 5. Tidigare voro å ordinarie stat uppförda tillsyningsmanstjänster i lönegraden A 6. Befordran från tullvaksgraden ägde i allmänhet rum till tillsyningsmansgraden och därifrån till tulluppsyningsmansgraden. I sitt statförslag för budgetåret 1936/37 föreslog generaltullstyrelsen indragning av tillsyningsmansgraden och uppflyttning av samtliga dåvarande tillsyningsmanstjänster till tulluppsyningsmanstjänster. Detta förslag föranledde icke någon omedelbar åtgärd men i enlighet med av styrelsen tillika avgivet förslag nyinrättades 200 tullvaktjänster å ordinarie stat för budgetåret 1936/37. Såsom motivering till sistnämnda förslag åberopade styrelsen, att till följd av ogynnsam proportion mellan den ordinarie och den icke ordinarie personalens antal tjänstgöringstiden vid befordran till tullvakt vore oskäligt lång eller omkring 11 år. Vid 1942 års riksdag beslöts, i enlighet med ett av tjänsteförteckningssakkunniga avgivet, av Kungl. Maj:t

i proposition nr 165/1942 förordat förslag, att tillsyningsmanstjänsterna, vilka då utgjorde 725, skulle uppdelas på det sätt, att 527 tillsyningsmanstjänster uppflyttades till tulluppsyningsmanstjänster och 198 tillsyningsmanstjänster nedflyttades till tullvakttjänster. Befordran till tullvakt sker i allmänhet från extra ordinarie tullvaksgraden, lönegrad Eo 5, varefter tullvakter, vilka kunna ifrågakomma till befordran, efter hand konstitueras till tulluppsyningsmän.

Antalet extra ordinarie tullvakter uppgick den 1 september 1944 till 239. Extra tullvakter hava icke sedan hösten 1940 använts i tjänstgöring. Anställningstiden för nämnda 239 extra ordinarie tullvakter utgör för 17 över 10 år, för 26 från 9 till 10 år, för 104 från 8 till 9 år, för 86 från 7 till 8 år och för 6 från 6 till 7 år. Enligt vunnen upplysning äro 174 av de extra ordinarie tullvakterna gifta.

Svenska tullmannaförbundet har den 9 september 1944 gjort framställning hos styrelsen om inrättande av ett antal tulluppsyningsmanstjänster. En stor del av de ordinarie tullvakterna hade fått sina befordringsutsikter försämrade genom nedflyttningen år 1942 av 198 tillsyningsmanstjänster till tullvakttjänster. Icke-ordinarietiden för bevakningspersonalen vore alltfjämt oskäligt lång. Levnadsåldern för de extra ordinarie tullvakterna vore i medeltal omkring 30 år och i många fall betydligt högre.

Generaltullstyrelsen har under nuvarande förhållanden icke ansett sig böra föreslå inrättande av nya tulluppsyningsmanstjänster, ehuru vissa skäl tala för att de ordinarie tullvakterna borde beredas en löneförbättring. Däremot har styrelsen i anseende till den långa anställningstiden för flertalet extra ordinarie tullvakter funnit sig böra såsom en provisorisk åtgärd föreslå, att 100 nya tullvakttjänster uppföras å ordinarie stat från och med budgetåret 1945/46. Den löneförbättring räknad i bruttolön, som härigenom skulle vinnas, utgör skillnaden mellan två löneklasser, vilken skillnad å G-ort är 174 kronor, vartill skulle komma rörligt tillägg och kristillägg med 31 procent, eller sammanlagt omkring 22 800 kronor. Då emellertid genom överflyttning av 100 extra ordinarie tullvakter å ordinarie stat anställningstiden såsom extra ordinarie tullvakt om några år skulle, om antalet ordinarie tullvakter bibehölles oförändrat, komma att väsentligt nedgå, torde framdeles antalet ordinarie tullvakttjänster böra minskas, så att befordran till tullvakttjänst icke sker, innan tillräckligt lång prövningstid förflutit. Då rest i enlighet med styrelsens förslag 100 tullvakttjänster nyinrättas från och med budgetåret 1945/46, torde därför vid framdeles skeende reglering av tullverkets utgiftsstaten frågan om antalet ordinarie tullvakttjänster böra ur nämnda synpunkt tagas under övervägande.

I fråga om personalförteckningen för tullstaten har generaltullstyrelsen vidare anfört, att framställningar om ändrad klassificering av vissa tullkamrar samt om ökning av antalet ordinarie tjänster eller om utbyte av tjänster mot tjänster i högre lönegrad gjorts av vissa tullmyndigheter och personalsammanslutningar. Med undantag för att en av de föreslagna nya skrivbiträdestjänsterna borde avses för gränstullkammaren i Karlstad, har styrelsen funnit de gjorda framställnin-

garna icke för närvarande föranleda någon styrelsens åtgärd. Tillförlitlig utredning angående behovet av övriga ifrågasatta nya tjänster eller uppflyttning eller nedflyttning av tjänster till annan lönegrad har icke synts kunna under nu rådande ovissa förhållanden åstadkommas. Styrelsens förslag till personalförteckning beträffande tjänstemän å ordinarie stat innebär sålunda en ökning av *dels* antalet tullvakter med 100 till 607, *dels* antalet kontorsbiträden vid lokaltullförvaltningen med 14 till 74, *dels* antalet skrivbiträden vid lokaltullförvaltningen med 5 till 35 samt att för gränsbevakningen uppföres ett skrivbiträde. I fråga om de å övergångsstat uppförda tjänsterna har med hänsyn till förväntad personalavgång antalet tullkassörstjänster minskats med en, antalet tillsyningsmanstjänster med 25 till 65 samt en tullmästar-tjänst uteslutits.

I skrivelse den 18 november 1944 har *Sveriges allmänna tulltjänstemannaförening* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte för årets riksdag framlägga förslag om fördelning av de i lönegrad A 21 placerade tullförvaltartjänsterna av klass 3 mellan tjänstegraderna tullförvaltare av klass 2 i lönegraden A 22 och tullförvaltare av klass 3 i lönegraden A 20.

Föreningen har hänvisat till att den i skrivelse den 28 augusti 1944 anhållit, att generaltullstyrelsen i sin framställning om medelsanvisning för nästa budgetår måtte väcka förslag om ny klassificering av vissa tullkamrar och därvid bl. a. föreslå den fördelning av tullförvaltarna i klass 3 å lönegraderna A 20 och A 22, som innefattats i ett av generaltullstyrelsen den 30 september 1942 framlagt förslag i ämnet, med den jämkningen, att tullförvaltaren i Sölvesborg hänfördes till lönegraden A 22.

Över ifrågavarande framställning har *generaltullstyrelsen* den 28 november 1944 avgivit infortrat utlåtande, varvid styrelsen anfört i huvudsak följande.

I skrivelse den 30 september 1942 hade generaltullstyrelsen hemställt om *dels uppflyttning* av tullförvaltartjänsterna i Oskarshamn, Örnsköldsvik, Kristinehamn, Umeå, Lund, Charlottenberg, Eskilstuna, Söderhamn, Västervik, Uddevalla, Skellefteå, Hudiksvall, Falun, Östersund och Visby från lönegraden A 21 till lönegraden A 22, *dels ock nedflyttning* av tullförvaltartjänsterna i Falkenberg, Storlien, Mon, Sölvesborg och Ronneby från lönegraden A 21 till lönegraden A 20. Den härigenom uppkommande ökningen i bruttolöner skulle komma att utgöra omkring 6 000 kronor.

I propositionen nr 196 till 1943 års riksdag förordade departementschefen, att frågan tills vidare finge anstå med hänsyn till den stränga återhållsamhet i fråga om lönegradsförbättringar som i dåvarande läge måste iakttagas. Även med hänsyn till rådande trafikförhållanden syntes tveksamhet kunna råda om lämpligheten av en omreglering av tullförvaltarnas löneställning i enlighet med det framlagda förslaget.

I anledning av motion i ämnet till samma riksdag framhöll statsutskottet i utlåtande nr 193, att det även enligt utskottets mening vore önskvärt, att frågan om löneställningen för tullförvaltarna av klass 3 snarast möjligt vunne en slutlig lösning. På de skäl departementschefen anfört fann utskottet sig dock icke i dåvarande läge kunna tillstyrka, att denna fråga upptoges till prövning. Nämnade utlåtande godkändes av riksdagen.

Enär det kan beräknas komma att dröja åtskilliga år, innan frågan om omklassificering av tullkamrarna i hela sin vidd kan upptagas på grundval av uppgifter om rörelsens omfattning vid de olika tullkamrarna under normala förhållanden, skulle generaltullstyrelsen gärna se, att de nuvarande 20 tullförvaltartjänsterna av klass 3 i lönegraden A 21 från och med budgetåret 1945/46 uppdelades på lönegraderna A 22 och A 20. Styrelsen finner anledning icke föreligga för uppflyttning även av tullförvaltartjänsten i Sölvesborg till lönegraden A 22.

Beräkning av medelsbehovet. Generaltullstyrelsen har beräknat utgifterna till avlöningar till ordinarie tjänstemän under nästa budgetår till 13 500 000 kronor, vilket innebär en ökning med 400 000 kronor i förhållande till medelsanvisningen för innevarande budgetår. Styrelsen har därvid utgått från de faktiska utgifterna å anslagsposten under juli och augusti 1944, vilka utgjort omkring 2 182 000 kronor motsvarande omkring 13 090 000 kronor för helt år. Det föreslagna uppförandet å ordinarie stat av 100 nya tullvaktjänster samt 14 kontorsbiträdes- och 6 skrivbiträdestjänster skulle enligt styrelsens uppskattning medföra en ökad belastning av 387 000 kronor, varav 327 000 kronor belöpa på tullvaktstjänsterna. Med hänsyn till att på grund av bl. a. militärinkallelser och förändringar i löneklassplacering utgifterna icke kunna exakt beräknas, har styrelsen föreslagit, att anslagsposten upptages med ett avrundat belopp av 13 500 000 kronor.

Posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har styrelsen upptagit med oförändrat belopp, 1 500 kronor.

I fråga om anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal skulle de föreslagna överflyttningarna till ordinarie stat medföra en minskad utgiftsbelastning med sammanlagt 364 000 kronor, av vilket belopp 310 000 kronor hänföra sig till minskningen av antalet extra ordinarie tullvakter. Å andra sidan uppkommer en utgiftsökning genom att styrelsen för avlöningar till elever i kammarskrivarkurser räknat med ett belopp av 83 000 kronor mot för innevarande budgetår för ändamålet anvisade 27 000 kronor. Förstnämnda belopp fördelar sig med 15 000 kronor på en kurs, som börjat i juli 1944, och med 68 000 kronor på en kurs, som styrelsen föreslår skola anordnas med början under innevarande år.

Till stöd för sitt förslag om anordnande av en ny kammarskrivarkurs har styrelsen framhållit, att antalet icke-ordinarie kammarskrivare, vilket för närvarande utgjorde 86, efter återbesättande av nu lediga ordinarie tjänster och ledigvarande successionsförordnanden beräknades bli minskat till 63, att till och med utgången av år 1948 tillsammans 62 tjänstemän i kammarskrivares och högre grad vore skyldiga att avgå med ålderspension, samt att antalet personer, som efter avslutandet av den för närvarande pågående kammarskrivarkursen kunde bli anställda såsom icke-ordinarie kammarskrivare, utgjorde högst 28.

Med ledning av belastningssiffrorna för budgetåret 1943/44, omkring 1 593 000 kronor, och för juli och augusti 1944, i runt tal 260 000 kronor, motsvarande för helt år 1 560 000 kronor samt med hänsyn till förenämnda utgiftsminskningar å 364 000 kronor och utgiftsökningar å 56 000 kronor, har styrelsen uppskattat medelsbehovet under anslagsposten för nästa budgetår till 1 250 000 kronor. Med hänsyn till vikten av att tullverkets bevakning vid gränserna och av hamnarna icke efter-sättes har styrelsen emellertid föreslagit en medelsanvisning under anslagsposten av 1 300 000 kronor.

Anslagsposten till r ö r l i g t t i l l ä g g har av styrelsen upptagits med 2 303 500 kronor, innebärande en ökning med 30 000 kronor.

Enär storleken av uppbördsposten e r s ä t t n i n g f r å n m a r i n e n för nästa budgetår kan endast approximativt beräknas har styrelsen upptagit uppbördsposten med ungefär samma belopp, som erlagts för budgetåret 1943/44, eller 830 000 kronor.

Enligt generaltullstyrelsens förslag skulle sålunda medelsbehovet under förevarande anslag uppgå till $(13\,500\,000 + 1\,500 + 1\,300\,000 + 2\,303\,500 - 830\,000 =) 16\,275\,000$ kronor.

Departementschefen. Det av tulltjänstemannaföreningen framförda förslaget om en om-reglering av löneställningen för tullförvaltare av klass 3, varigenom dessa tjänster skulle uppdelas på lönegraderna A 22 och A 20, synes icke nu böra upptagas till prövning. Nuvarande trafikförhållanden lämpa sig föga som utgångspunkt för en bedömning av frågan.

Generaltullstyrelsens förslag att såsom en provisorisk åtgärd skulle uppföras 100 nya tullvaktjänster på ordinarie stat anser jag mig böra biträda. Jag förutsätter i likhet med generaltullstyrelsen, att styrelsen har sin uppmärksamhet fäst på möjligheterna att framdeles begränsa antalet dylika tjänster. Kostnaden för den sålunda föreslagna överflyttningen av de äldre extra ordinarie tullvakterna till ordinarie stat har beräknats uppgå till omkring 23 000 kronor.

Vidare böra i enlighet med vad jag i det föregående tillstyrkt 20 extra ordinarie skrivbiträdestjänster på tullstaten överflyttas till ordi-

narie. En av dessa tjänster bör, såsom styrelsen föreslagit, avses för gränsbevakningen.

Till följd av inträdd eller förväntad personalavgång bör antalet tullkassörstjänster å tullstatens övergångsstat minskas från 9 till 6 och antalet tillsyningsmanstjänster från 90 till 65. Därjämte torde den å samma stat uppförda tullmästartjänsten böra uteslutas.

Mot styrelsens förslag att anordna en ny kammarskrivarkurs under nästa budgetår har jag intet att erinra.

Belastningen å anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän torde vid bifall till det av mig under generaltullstyrelsens avlöningsanslag tillstyrkta förslaget om inrättande av nya extra ordinarie förste kammarskrivartjänster böra minskas med 766 000 kronor. Då jag i övrigt kan utgå från generaltullstyrelsens beräkning av medelsbehovet å anslagsposten, synes posten böra upptagas med ett belopp av 12 730 000 kronor.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, torde böra upptagas till oförändrat belopp, 1 500 kronor.

De föreslagna nya extra ordinarie förste kammarskrivarbefattningarna torde kunna beräknas öka medelsbehovet å anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med omkring 806 000 kronor. Till avlöningar åt elever i två kammarskrivarkurser under nästa budgetår torde i enlighet med generaltullstyrelsens förslag böra beräknas 83 000 kronor mot 27 000 för motsvarande ändamål innevarande budgetår. Å andra sidan skulle överförandet till ordinarie stat av 100 tullvakts- och 20 skrivbiträdestjänster minska utgifterna å anslagsposten med sammanlagt 364 000 kronor. Med utgångspunkt från belastningen å anslagsposten under juli och augusti 1944, som för helt år motsvarar 1 560 000 kronor, samt med hänsyn till nämnda utgiftsökningar å tillhoppa 862 000 och utgiftsminskning å 364 000 kronor torde anslagsposten böra upptagas med ett till 2 060 000 kronor avrundat belopp.

Anslagsposten till rörligt tillägg torde böra upptagas till 2 308 500 kronor.

Enligt de beräkningsgrunder, som jag tidigare förordat, torde den särskilda uppbördsposten ersättning från marinen böra uppföras med 300 000 kronor mot 775 000 kronor för innevarande budgetår.

Det sammanlagda medelsbehovet å anslaget skulle alltså utgöra $(12\,730\,000 + 1\,500 + 2\,060\,000 + 2\,308\,500 - 300\,000 =) 16\,800\,000$ kronor.

Omkostnadsanslaget.

Kungl. Maj:t har den 2 juni 1944 fastställt omkostnadsstat för tullverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45 (statsliggaren sid. 397).

Samtliga utgiftsposter i omkostnadsstaten utom posten till hemliga utgifter äro förslagsposter. Posterna till reseersättningar och publikationstryck, delposten till övriga expenser samt de under övriga utgifter upptagna delposterna till drift och underhåll av fortskaffningsmateriel, legor för fortskaffningsmateriel samt beklädnad och beväpning äro emellertid maximerade av Kungl. Maj:t.

I sin förut omförmälda skrivelse den 29 september 1944 har generaltullstyrelsen framlagt beräkning rörande medelsbehovet under omkostnadsanslaget för budgetåret 1945/46. Den av styrelsen beräknade medelsåtgången för nästa budgetår framgår av följande sammanställning, vari tillika angivits medelsåtgången för budgetåret 1943/44 ävensom anvisade medel för budgetåret 1944/45.

	Utgifter under 1943/44	Anvisade medel för 1944/45	Äskade medel för 1945/46
1. Sjukvård m. m.	160 241	124 000	140 000
2. Reseersättningar	584 966	550 000	650 000
3. Expenser:			
a) bränsle, lyse och vatten.....	377 591	400 000	400 000
b) övriga expenser	503 959	500 000	500 000
4. Publikationstryck	16 759	30 000	30 000
5. Hemliga utgifter	2 000	2 000	2 000
6. Övriga utgifter:			
a) Drift och underhåll av fortskaffningsmateriel	386 062	300 000	450 000
b) Legor för fortskaffningsmateriel.....	82 568	100 000	100 000
c) Utbildning i tulltjänsten	4 187	50 000	70 000
d) Beklädnad och beväpning	24 316	60 000	50 000
e) Vissa bötesandelar m. m.	58 078	35 000	35 000
f) Diverse utgifter	80 817	85 000	85 000
Summa kronor	2 281 544	2 236 000	2 512 000

Såsom av sammanställningen framgår har styrelsen funnit ökad medelsanvisning påkallad beträffande posterna till sjukvård m. m., reseersättningar, drift och underhåll av fortskaffningsmateriel samt utbildning i tulltjänsten, varemot posten till beklädnad och beväpning med hänsyn till belastningen under budgetåret 1943/44 nedsatts med 10 000 kronor. Upphördsposten ersättning från marinen, som för innevarande budgetår beräknats till 550 000 kronor, har styrelsen föreslagit höjd med 277 000 kronor till 827 000 kronor. Höjningen korresponderar

mot de beräknade höjda medelsbehoven för reseersättningar samt drift och underhåll av fortskaffningsmateriel. I enlighet härmed har omkostnadsanslaget föreslagits till ett belopp av 1 685 000 kronor. I fråga om beräkningen av olika anslagsposter har styrelsen framhållit i hudsak följande.

Belastningen å anslagsposten till s j u k v å r d m. m. utgjorde under budgetåren 1941/42—1943/44 respektive 129 769, 136 541 och 160 241 kronor. Med hänsyn till den stegringstendens, som utgifterna under anslagsposten sålunda visa, har styrelsen funnit anslagsposten böra höjas förslagsvis till 140 000 kronor.

Utgifterna under anslagsposten till r e s e e r s ä t t n i n g a r ha av styrelsen beräknats komma att väsentligt öka under nästa budgetår på grund av den förhöjning av dagavlöningarna till vid marinen tjänstgörande kustbevakningstjänstemän, som medgivits genom kungörelsen den 9 juni 1944 (nr 336). På grund härav och då utgifterna även i övrigt visa tendens att öka har styrelsen beräknat anslagsbehovet till 650 000 kronor innebärande en höjning i förhållande till innevarande budgetår med 100 000 kronor.

Beträffande den under anslagsposten till ö v r i g a u t g i f t e r upptagna delposten till drift och underhåll av fortskaffningsmateriel framhåller styrelsen, att förutom det å delposten för budgetåret 1943/44 avförda beloppet 386 062 kronor, hänföra sig kostnader för samma ändamål till ett belopp av omkring 50 000 kronor till nämnda budgetår. Kostnadsstegringen har berott på ökad användning av kustbevakningens fordon och farkoster vid marinens krigspolis. Kostnaderna för översyn och reparation av materielen hade sålunda blivit högre än som kunnat förutses vid anslagsberäkningen för innevarande budgetår. På grund härav har styrelsen beräknat delposten för nästa budgetår till ett 150 000 kronor högre belopp än för innevarande budgetår. Delposten till utbildning i tulltjänsten har höjts med hänsyn till den planerade nya kammarskrivarkursen med början år 1945. Utgifterna härför ha uppskattats till 10 000 kronor under nästa budgetår. För den kammarskrivarkurs, som påbörjades i juli 1944, ha kostnaderna under nästa budgetår beräknats till 42 000 kronor. För anordnande av en undervisningskurs för tjänstemän vid gränsbevakningen erfordras ett belopp av 12 000 kronor och för korrespondenskurser slutligen 6 000 kronor.

Frågan om anslagsposten till p u b l i k a t i o n s t r y c k, som i petitaskrivelsen upptogs till samma belopp som för innevarande budgetår, 30 000 kronor, har generaltullstyrelsen ytterligare behandlat i två senare framställningar, nämligen dels i en skrivelse den 14 december 1944 med förslag till omläggning av tullverkets författningsväsen, dels i en skrivelse den 16 januari 1945 med hemställan om bemyndigande att trycka en sammanfattning av äldre tulltaxeringscirkulär. Jag återkommer i det följande närmare till innehållet i övrigt i dessa framställningar. Beträffande beräkningen av anslagsposten till publikationstryck ansåg generaltullstyrelsen sig i den förstnämnda skrivelsen med

hänsyn till ovissheten om den tid, som utarbetandet av de första handböckerna kunde komma att taga i anspråk, icke böra föreslå en höjning av posten. För att kunna av trycket utgiva en sammanfattning av tulltaxeringscirkulären fr. o. m. år 1930 har styrelsen i den senare skrivelsen däremot hemställt om en höjning av posten med 25 000 kronor.

Omläggning av tullverkets författningsväsen m. m. Generaltullstyrelsen har, som nyss nämnts, i skrivelse den 14 december 1944 framlagt förslag till omläggning av tullverkets författningsväsen. Om förslaget tillkomst och innebörd må här nämnas följande.

För närvarande utgivas alla författningar, som angå tullverket, genom styrelsens försorg i en periodisk skrift, benämnd Tullverkets författningssamling, till vilken förlagsrätten överlämnats till aktiebolaget P. A. Norstedt & Söner mot villkor att förlaget vidkännes kostnaderna för författningssamlingens redigering och distribution. Exemplar av författningssamlingen tilldelas vederbörande tull- och andra ämbetsmyndigheter samt vissa befattningshavare i tullverket. Genom olika beslut av Kungl. Maj:t, senast den 17 april 1936, har styrelsen därjämte bemyndigats att av trycket utgiva vissa författningshandböcker.

Sedan från tulltjänstemannaföreningen år 1937 hemställts om en omläggning av tullverkets författningsväsen, överlämnades frågan av generaltullstyrelsen till delegationen för utarbetande av förslag till nytt tjänstgöringsreglemente för tullverket. Delegationen framlade den 22 juni 1938 alternativa förslag i ämnet enligt handboks- eller lösbladssystem.

Samtliga distrikttullanstalter ävensom tulltjänstemannaföreningen och svenska tullmannaförbundet förordade i yttranden över förslagen en omläggning i huvudsaklig överensstämmelse med något av de framlagda alternativen. Jämväl generaltullstyrelsen fann det nuvarande systemet vara förenat med avsevärda olägenheter och ansåg åtgärder för undanröjande av dessa olägenheter i hög grad påkallade.

Kungl. Maj:t anbefallde den 5 november 1943 generaltullstyrelsen att utarbeta och till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till omläggning av tullverkets författningsväsen i huvudsaklig överensstämmelse med delegationens förslag. Kungl. Maj:t föreskrev därvid, att handbokssystemet skulle tillämpas utom för de delar av författningsväsendet, som kunde finnas särskilt lämpade för lösbladssystemet.

I sin skrivelse framhåller styrelsen, att olägenheterna med det nuvarande systemet ökat år från år till följd av bristen på sammanfattande författningshandböcker och svårigheten att anordna de tid efter annan utkommande författningarna i lämpliga grupper i avbidan på utgivning av författningshandböcker. Särskilt framträda olägenheterna hos lokala tullmyndigheter, som ha att tillämpa ett mycket stort antal författningar i olikartade ämnen och ofta på kort tid måste träffa avgöranden i betydelsefulla författningsfrågor, som röra icke blott importen och exporten utan samfärdseln överhuvud taget med olika

transportmedel, ävensom beslag enligt skilda författningar, sjöfynd, bärgade varor m. m. För att åstadkomma ökad säkerhet vid författningstillämpningen samt för att underlätta arbetet hos styrelsen och i synnerhet hos de lokala tullmyndigheterna finner styrelsen nödvändigt, att, på sätt delegationen föreslagit, handböcker innehållande gällande författningar så snart ske kan utarbetas och vid behov omtryckas utan uppskov samt att handböckerna efter författningsändringar eller utfärdandet av nya författningar kompletteras, intill dess nya författningshandböcker utgivas.

Styrelsen finner omtryckning av författningar första gången böra ske med tillämpning av handbokssystemet och ansluter sig härutinnan till ett av delegationen framlagt alternativ, enligt vilket alla gällande författningar skola omtryckas i form av handböcker. Tulltaxan med statistisk varuförteckning och taratariff skall inrymmas i en handbok, som omtryckes varje år. Övriga författningar skola enligt delegationens förslag uppdelas på högst tio handböcker med omtryckning av varje handbok efter i genomsnitt omkring $3\frac{1}{3}$ år. Styrelsen anser det möjligt, att omtryckning icke behöver ske så ofta och att handböckerna kunna utgivas i färre antal delar. Styrelsen räknar med en upplaga av lägst 2 000 exemplar. Samtliga ordinarie tjänstemän i lönegraden A 9 och högre grader samt vissa extra ordinarie tjänstemän såsom tullfiskaler, amanuenser, icke-ordinarie kammarskrivare m. fl. böra tilldelas personliga exemplar, vartill skulle åtgå närmare 1 400 exemplar. Vidare böra exemplar av handböckerna finnas i alla vakt- rum och gemensamma arbetslokaler. För sådana lokaler samt för utlåning åt tjänstemän för studier, för att kunna tillställas andra myndigheter, bifogas utlåtanden till Kungl. Maj:t m. m. skulle således över 600 exemplar finnas tillgängliga. Styrelsen anmärker därvid, att framställningar från de lokala tullmyndigheterna och tulltjänstemannaföreningen om tilldelning åt tjänstemän av personliga exemplar i större omfattning synas grunda sig huvudsakligen därpå, att de tjänsteexemplar, som skulle finnas vid arbetsplatserna, icke alltid skulle vara kompletterade. Den föreslagna omläggningen av författningsväsendet åsyftar, att författningshandböckerna skola hållas i fullständigt skick, varom närmare föreskrifter komma att meddelas av styrelsen.

Den periodiska författningspublikationen skall enligt styrelsens förslag uppdelas i tre serier, A, B och C. I serien A skola ingå alla författningar, som komplettera handböckerna, och serien skall således utgöra supplement till dessa. Serien B, av vilken exemplar skola tilldelas alla tulltjänstemän, skall innehålla generaltullstyrelsens meddelanden av olika slag. Serien C skall utgöras av tulltaxeringscirkulär, vari Kungl. Maj:ts utslag och vissa av generaltullstyrelsen fattade beslut i frågor angående tulltaxeförordningens och tulltaxans tillämpning publiceras. Meddelandena och tulltaxeringscirkulären ha hittills ingått i Tullverkets författningssamling; av cirkulären ha även utgivits särtryck för utdelning till tjänstemän, som haft behov därav.

Den viktigaste förändringen beträffande publiceringen av författningarna (serien A) är, att varje författning skall tryckas för sig och att icke, som nu i regel sker, flera författningar skola sammanföras till ett häfte.

Innan samtliga handböcker hunnit utarbetas, bör enligt styrelsens mening varje handbok förses med sakregister samt sakregister utarbetas för varje årgång av serien A. Framdeles torde gemensamma sakregister kunna utgivas. Styrelsen finner även serien B böra erhålla årligt sakregister.

Utarbetande av manuskript till gällande författningar, då omtryckning av dessa första gången skall verkställas, bör styrelsen uppdraga åt särskilda tjänstemän i tullverket. Även utgivningen av de periodiska publikationerna bör ombesörjas av tjänsteman hos generaltullstyrelsen och icke, såsom enligt gällande kontrakt, av tjänsteman, som anställts av tryckeriföretaget efter samråd med styrelsen. Enligt styrelsens mening bör en kvalificerad tjänsteman hos styrelsen fortlöpande sysselsättas med publicering av författningar med tillhörande prejudikat samt av allmänna föreskrifter och liknande tryckta meddelanden. För dessa uppgifter har styrelsen, som tidigare berörts under styrelsens avlöningsanslag, föreslagit inrättande av en förste byråsekreterartjänst i lönegraden Eo 24.

Styrelsen finner, att omläggningen av de periodiska publikationerna bör äga rum så snart ske kan och utan avbidan på utgivandet av handböckerna. Under tiden böra provisoriska anvisningar om ordnandet i vissa huvudgrupper av de författningar, som utkomma i den periodiska publikationen, meddelas av generaltullstyrelsen.

Enär uppsägning icke skett före den 1 juli 1944, gäller kontraktet med aktiebolaget P. A. Nørstedt & Söner om utgivning av Tullverkets författningssamling till och med år 1945. Nämda bolag har förklarat sig berett att tillämpa gällande kontrakt å de föreslagna periodiska publikationerna. Omläggningen av Tullverkets författningssamling bör dock genomföras först från och med år 1946. Sedan den gruppindelning av tullförfattningar, som förekommer i delegationens förslag, verkställts, har ett stort antal nya författningar tillkommit. Även i övrigt kunna erfordras ytterligare undersökningar, innan en provisorisk gruppindelning kan fastställas i avbidan på utgivning av handböckerna.

Enligt verkställda beräkningar med utgångspunkt från att en upplaga av något mera än i genomsnitt 2 000 exemplar kan visa sig erforderlig finner styrelsen engångskostnaderna för omtryckning och inbindning av samtliga gällande tullförfattningar i form av handböcker samt för tryckning och inbindning av ett gemensamt sakregister böra uppskattas till omkring 50 000 kronor. Styrelsen har därvid räknat med att text skulle förekomma å båda sidorna av varje blad. Årskostnaderna för de periodiska publikationerna har styrelsen beräknat till närmare 11 000 kronor.

För nästa budgetår har styrelsen beräknat kostnaderna för Tullverkets författningssamling efter nuvarande kostnader till omkring 8 500 och under senare hälften av budgetåret till omkring 5 500 kronor, eller sammanlagt omkring 14 000 kronor.

Enär utarbetandet av manuskript till de första handböckerna kan beräknas komma att taga väsentlig tid i anspråk och det därför icke nu kan med tillförlitlighet bedömas, huru många handböcker som kunna utgivas under nästa budgetår, har styrelsen, under förutsättning att utgivningen av Tullverkets författningssamling omlägges från och med

år 1946, ansett sig icke böra föreslå någon höjning av anslagsposten till publikationstryck.

Till generaltullstyrelsens skrivelse har fogats ett särskilt uttalande av *byråchefen Nordqvist*, vari denne förordat att handböckerna och författningarna i serie A av den nya författningssamlingen skulle erhålla text endast på den ena sidan av varje blad. Härigenom skulle i handböckerna erhållas plats för anteckningar om vidtagna ändringar och om beslut av prejudicerande betydelse m. m. I de handböcker som tidigare utkommit hade icke funnits särskild plats för dylika anteckningar. Detta förhållande hade varit en brist, som avsevärt minskat värdet av böckerna vid användningen.

Till stöd för sin framställning den 16 januari 1945 om bemyndigande att utgiva en sammanfattning av tulltaxeringscirkulären har generaltullstyrelsen i huvudsak anfört följande.

Tulltjänstemannaföreningen hade hemställt, att generaltullstyrelsen måtte snarast möjligt dels utgiva ett gemensamt register för åren 1930—1944 till tulltaxeringscirkulären, dels sammanfatta och låta omtrycka cirkulären enligt lösbladssystem.

Dessa önskemål har generaltullstyrelsen ansett värda beaktande men funnit övertvägande skäl tala för att nu utgiva blott en sammanfattning av cirkulären. Behovet av en sådan sammanfattning belyses av följande.

Antalet i de hittills utkomna cirkulären publicerade anvisningar uppgår till omkring 3 600. Dessa anvisningar äro emellertid icke likformigt fördelade på de olika bestämmelserna i tulltaxeförordningen och tulltaxan. Ett särskilt stort antal anvisningar avse tillämpningen av vissa paragrafer i tulltaxeförordningen och av tulltaxans samlingsrubriker under de olika avdelningarna, vilka paragrafer och rubriker inrymma ett flertal sinsemellan väsentligt olika tulltekniska spörsmål. Även de talrika anvisningar, som förekomma på nu berörda områden, hava av tjänstemännen som regel utan närmare gruppering uppklistrats under angivna paragrafer eller statistiska nummer i kronologisk ordning. Det ställer sig därför numera i många fall svårt för tjänstemännen att i tulltaxeringsarbetet tillräckligt snabbt erhålla en överblick över de anvisningar, som gälla viss fråga. En sammanfattning av anvisningarna i mera överskådlig form kan därför anses vara av behovet påkallad.

Vidare är att märka att anvisningarna i vissa fall förlorat allt intresse genom att vid ändringar i tulltaxan varuslag blivit hänförliga till andra nummer än som voro tillämpliga vid tiden för deras publicering i tulltaxeringscirkulären.

De klistrade och i lösbladspärmar insatta cirkulärsamlingar, som varit i bruk under ett flertal år, ha vidare utsatts för en sådan nötning, att de nu i många fall äro så gott som förslitna. Den restupplaga, som finnes kvar av de äldre cirkulären, är så begränsad, att nya exemplar av dessa cirkulär numera icke kunna mera allmänt utlämnas till ersättande av förbrukade sådana. Med normal åtgång kommer restupplagan av de äldre cirkulären inom några år att vara helt konsumerad.

Man har sålunda att räkna med att frågan om successiv omtryckning av cirkulären inom kort tid kommer att bli aktuell.

En sammanfattning av cirkulären skulle slutligen vid sidan av varuhandboken kunna användas som handledning vid undervisningen i varukännedom i kurser för utbildning av tulltaxeringstjänstemän, varigenom undervisningen i hög grad skulle underlättas.

Styrelsen har preliminärt uppskattat kostnaderna för tryckning av en sammanfattning omfattande tulltaxeringscirkulären för tiden från och med år 1930 intill färdigställandet till 25 000 kronor. Kostnaderna för den omtryckning av ett antal äldre cirkulär, som eljest inom kort torde behöva verkställas, anser styrelsen kunna uppskattas till 10 000—15 000 kronor.

Departementschefen. Mot generaltullstyrelsens förslag till omläggning av tullverkets författningssväsén har jag icke funnit anledning till erinran. Jag vill icke heller motsätta mig förslaget att styrelsen må utgeva en sammanfattning av tidigare utkomna tulltaxeringscirkulär, då ett verkligt behov därav ansetts föreligga. Jag förutsätter emellertid, att styrelsen ägnar särskild uppmärksamhet åt möjligheterna att begränsa kostnaderna för publikationstrycket. Posten till publikationstryck torde med hänsyn härtill böra upptagas med ett från 30 000 till 48 000 kronor höjt belopp.

Med utgångspunkt från antagandet att tullverkets kustbevakning skall komma att stå till marinens förfogande under endast en del av nästa budgetår anser jag mig icke böra förorda de begärda höjningarna av anslagsposten till reseersättningar och den i anslagsposten till övriga utgifter ingående delposten till drift och underhåll av fortskaffningsmateriel. Jag förordar, att dessa poster upptagas med 500 000 kronor respektive 400 000 kronor.

Styrelsens beräkningar i fråga om övriga poster kan jag tillstyrka, vilket innebär höjningar av anslagsposten till sjukvård m. m. med 16 000 kronor till 140 000 kronor och av delposten till utbildning i tulltjänsten med 20 000 kronor till 70 000 kronor samt en sänkning av delposten till beklädnad och beväpning med 10 000 kronor till 50 000 kronor, medan återstående poster bli oförändrade.

I överensstämmelse med det antagande, som lagts till grund för beräkningen av medelsbehovet till reseersättningar och till drift och underhåll av fortskaffningsmateriel, torde uppbördsposten för ersättning från marinen böra upptagas med väsentligt lägre belopp än för löpande budgetår, förslagsvis med 300 000 kronor.

Omkostnadsanslaget skulle i enlighet härmed uppgå till ett belopp av 2 030 000 kronor.

Hemställan.

Under åberopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna följande personalförteckning för generaltullstyrelsen:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning		
Tjänstemän å ordinarie stat:		
1 generaltulldirektör		C 12
1 kustbevakningschef		C 5
5 byråchefer		A 30
1 byrådirektör och ombudsman		A 28
1 byrådirektör		A 26
1 förste aktuarie		A 26
1 förste byråsekreterare		A 26
5 byråinspektörer		A 24
2 förste revisorer		A 24
1 kamrerare		A 24
3 aktuarier		A 21
3 byråsekreterare		A 21
11 revisorer		A 21
3 tullkontrollörer		A 21
13 kammarskrivare		A 16
1 materialförvaltare		A 15
3 kansliskrivare		A 11
3 kontorister		A 9
1 förrådsförmän		A 7
1 förste expeditionsvakt		A 7
14 kanslibiträden		A 7
9 expeditionsvakter		A 5
21 kontorsbiträden		A 4
17 skrivbiträden		A 2

Tjänsteman å övergångsstat:

1 registrator	A 14

Extra ordinarie tjänstemän i högsta
lönegrad än 20:

1 byråingenjör	Eo 26
1 byråinspektör	Eo 24
1 förste byråsekreterare	Eo 24

Anm. En kansliskrivartjänst å ordinarie stat skall hållas vakant, intill dess den å övergångsstat uppförde registratorn avgår från sin befattning;

dels godkänna följande avlöningsstat för generaltullstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 665 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	„ 1 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	„ 110 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	„ 116 800
Summa kronor 893 000	

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från marinen	kronor 5 000
Nettoutgift kronor 888 000;	

dels till Tullverket: Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen å riksstaten för budgetåret 1945/46 under sjunde huvudtiteln anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 888 000;

dels godkänna följande personalförteckning för tullstaten:

Personalförteckning.

Befattning Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat:

1. Lokaltullförvaltningen.

3 tulldirektörer	A 29
3 tullöverinspektörer	A 27
1 övertullförvaltare	A 27
5 tullförvaltare av klass 1 A	A 26
6 tullöverinspektörer	A 26
8 tullförvaltare av klass 1 B	A 24
21 tullöverkontrollörer	A 24
16 förste tullkontrollörer	A 22
16 tullförvaltare av klass 2	A 22
20 tullförvaltare av klass 3	A 21
132 tullkontrollörer	A 21
6 tullförvaltare av klass 4	A 20
308 kammarskrivare	A 16

23 tullmästare	A 15
25 tulluppbördsmän	A 15
152 tullkontorister	A 12
129 tullöveruppsyningsmän	A 12
2 kansliskrivare	A 11
4 kontorister	A 9
1 096 tulluppsyningsmän	A 8
33 kanslibiträden	A 7
607 tullvakter	A 5
60 kontorsbiträden	A 4
49 skrivbiträden	A 2

2. Kustbevakningen.

4 kammarsskrivare	A 16
22 kustöveruppsyningsmän	A 12
55 kustuppsyningsmän	A 8
53 förste kustvakter	A 7
163 kustvakter	A 6
55 kustvakter	A 5
4 kontorsbiträden	A 4

3. Gränsbevakningen.

1 gränsbevakningschef	A 24
1 kammarsskrivare	A 16
6 gränsöveruppsyningsmän	A 12
188 gränsuppsyningsmän	A 8
1 skrivbiträde	A 2

T j ä n s t e m ä n å ö v e r g å n g s s t a t :

6 tullkassörer	A 18
65 tillsyningsmän	A 6

Anm. 1. 1 kammarsskrivartjänst å ordinarie stat vid centraltullkammaren i Malmö skall hållas vakant, intill dess 1 tullkassör å övergångsstat vid samma centraltullkammare avgår från sin befattning.

Anm. 2. 5 tulluppbördsmanstjänster å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 5 tullkassörer å övergångsstat avgå från sina befattningar.

Anm. 3. 65 tullvaktjänster å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 65 tillsyningsmän å övergångsstat avgå från sina befattningar;

dels godkänna följande avlöningsstat för tullstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 12 730 000
2. Arvoden och särskilda ersättningsar, bestämda av Kungl. Maj:t	„ 1 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	„ 2 060 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	„ 2 308 500
Summa kronor 17 100 000	

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från marinen	kronor 300 000
Nettoutgift kronor 16 800 000;	

dels till Tullverket: Avlöningar till befattningshavare å tullstaten å riksstaten för budgetåret 1945/46 under sjunde huvudtiteln anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 16 800 000;

dels godkänna följande omkostnadsstat för tullverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Omkostnadsstat.

Utgifter:

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor 140 000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	„ 500 000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	„ 900 000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	„ 48 000
5. Hemliga utgifter	„ 2 000
6. Övriga utgifter, <i>förslagsvis</i>	„ 740 000
Summa kronor 2 330 000	

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från marinen	kronor 300 000
Nettoutgift kronor 2 030 000;	

dels ock till Tullverket: Omkostnader å riksstaten för budgetåret 1945/46 under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av kronor 2 030 000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Sven Åmark.